

A Petényi-emlék.

A magyar tudományos madártaŋ meg-
alapítójának, PETÉNYI SALAMON-nak állítandó
emlékműre a mult év november hava óta
a következő két adomány érkezett:

Sehenk Jakab	20 kor.
A Magyar Tnd. Akadémia gyűjtő- ívén	30 „
Összesen	50 kor.

Hozzáadva a mult években érkezett 802 koro-
nát, gyűjtésünk eddigi eredménye 852 korona.

Fogadják e helyen a kegyes adakozók
őszinte szívből fakadó köszönetünket. A további
kegyes adományokat a M. O. K. czime alatt
(Budapest, VIII. József-körút 65, I. 3.) kérjük.
M. O. K.

Das Petényi-Denkmal.

Zur Errichtung eines Denkmals für J. S.
v. PETÉNYI, dem Begründer der wissenschaft-
lichen Ornithologie in Ungarn, liefen seit
November 1907 folgende Gaben ein:

Jakob Sehenk	20 Kronen
Sammelbogen der Akademie der Wissenschaften	30 „
Zusammen	50 Kronen.

Mit den 802 Kronen der vorigen Jahre summiert,
beträgt unsere bisherige Sammlung 852 Kronen.

Empfangen die gütigen Spender auch an
dieser Stelle unseren herzlichsten Dank. Die
weiteren gütigen Beiträge ersuchen wir an
die U. O. C. (Budapest, VIII. József-körút 65. I.)
zu richten.
U. O. C.

Personalia.

Az 1908. év folyamán a M. O. K. *rendes
megfigyelői* közé a következők vétettek föl:

BODNÁR BERTALAN, Hódmezővásárhely.
MAUKS VILMOS, Tátraháza.
MAGDITS KÁROLY, Nagyvárad.
BÖRZSÖNYI GYULA, Vörs.
JUHÁSZ KÁROLY, Bodony.
TÓTH BÉLA, Antalfalva.
HOLICSKA JÁNOS, Garamsálfalva.
PAWLAS GYULA, Eperjes.
FERNBACH KÁROLYNÉ, Zombor.
PÓZNER BÓDOG, Arad.

Jubiläum. 1908 április 10-én volt tizedik
évfordulója annak, hogy DR. DARÁNYI IGNÁCZ
m. kir. földmivclésügyi miniszter Ő Nagyméltósága elfoglalta ezt a fényes állást; ritka
jelenség ez a mai korban, a mikor a minisz-
terség szinte az efemeridákra emlékeztet.
Híven egész életében követet elveikhez, Ő
Nagyméltósága a leghatározottabban visszautasított mindenféle ünneplést. Nem mulaszt-
hatjuk el, hogy a racionális és lelkes madár-
védő valóban számtalan tisztelőjének hírt ne
adjunk erről az évfordulóról.

M. O. K.

Im Laufe des Jahres 1908 wurden zu *stän-
digen Beobachtern* ernannt:

BODNÁR, BARTHOLOMÄUS, Hódmezővásárhely.
MAUKS, WILHELM, Tátraháza.
MAGDITS, KARL, Nagyvárad.
BÖRZSÖNYI, JULIUS, Vörs.
JUHÁSZ, KARL, Bodony.
TÓTH, BÉLA, Antalfalva.
HOLICSKA, JOHANN, Garamsálfalva.
PAWLAS, JULIUS, Eperjes.
FRAU KARL FERNBACH, Zombor.
PÓZNER, FELIX, Arad.

Jubiläum. Am 10. April 1908 jährte es
sich zum zehnten Mal, dass Se. Exzellenz
unser königl. ungar. Minister für Agrikultur
DR. IGNATIUS VON DARÁNYI diese glänzende Stel-
lung bekleidet; gewiss eine seltene Erseheinung
in einer Zeit, wo die Minister in ihrem Amte
mehr an Ephemeriden erinnern. Getreu den
Prinzipien seiner ganzen Lebensführung, lehnte
Se. Exzellenz jede Art von Feier entschieden
ab. Wir konnten uns aber nicht enthalten, die
Kunde dieser Jahreswende den wirklich zahl-
losen Verehrern dieses rationellsten und eifrig-
sten Beschützers der Vogelwelt zu vermitteln.

U. O. C.

Látogatások. WALTER W. FROGGAT, a ki az
ujdélwalesi földmivclésügyi minisztérium meg-
bízásából az egész világ mezőgazdasági intéz-
ményeit és múzeumait tanulmányozta, elláto-

Besuche. WALTER W. FROGGAT, der im Auf-
trage des Ackerbauministeriums von Neu-
südwaies die landwirtschaftlichen Einrichtun-
gen und Museen der ganzen Welt besichtigte,

gatott Budapestre is és több intézet mellett megtekintette a M. O. K.-ot is. Itt különösen a terjedelmes gyomortartalom-gyűjtemény keltette föl figyelmét, s élénken érdeklődött madárvédelmi berendezéseink és törvényeink iránt. Egyebek között kijelentette, hogy a HERMAN OTTÓ „The International Convention for the Protection of Birds etc.“ című munkája szellemében megalkotott ausztráliai madárvédelmi törvény már az országgyűlésnek be van nyújtva.*

Másik előre bejelentett látogatónk RYAN C. S. úr, az ausztráliai madártani egyesület volt elnöke, sajnos oly időben járt intézetünkben, a mikor véletlenül senki sem volt ott, s így nem fogadhattuk.

LODGE R. B., a ki 6 hetet töltött az idén Magyarországon, különösen azzal a céllal, hogy fényképfelvételeket szerezzen a saskeselyűről — a mi, sajnos, nem sikerült — kedves szokása szerint meglátogatta intézetünket, s mindnyájan szívből örültünk, hogy viszontlátózhattuk kedves angol barátunkat, a ki legújabb könyvében nagy szeretettel ír a magyarokról.

M. O. K.

Intézeti ügyek.

HERMAN OTTÓ, a M. O. K. igazgatója, a m. kir. földművelésügyi minisztérium által 9839/1908 eln. szám alatt ezúttal másodizben engedélyezett egyévi szabadságidejét 1908 november hó 1-én kezdte meg, hogy az intézet vezetésével járó sokféle gondtól és elfoglaltságtól lehetőleg felmentve, teljes munkakerjét a magyar ősfoglalkozásokról szóló nagy művének szentelhesse. A szabadságidő tartamára az igazgatói teendőket ellátásával CSÖRGEY TITUS, a M. O. K. titkára, az *Aquila* folyóirat szerkesztésével SCHENK JAKAB, intézeti adjunktus bízott meg.

Itt említjük meg, hogy HERMAN OTTÓ-nak több oldalról várt értekezései a madár-

beszövegét is, hogy a M. O. K.-ban megtekintette a M. O. K.-ot is. Itt különösen a terjedelmes gyomortartalom-gyűjtemény keltette föl figyelmét, s élénken érdeklődött madárvédelmi berendezéseink és törvényeink iránt. Egyebek között kijelentette, hogy a HERMAN OTTÓ „The International Convention for the Protection of Birds etc.“ című munkája szellemében megalkotott ausztráliai madárvédelmi törvény már az országgyűlésnek be van nyújtva.*

Unser zweiter, im voraus angemeldeter Besucher aus Australien wäre C. S. RYAN, gewesener Präsident der Australischen Ornithologischen Gesellschaft gewesen, doch besuchte er unser Institut leider zu einem solchen Zeitpunkte, wo zu seinem Empfange niemand zugegen war.

R. B. LODGE, der sich heuer 6 Wochen lang in Ungarn aufhielt, hauptsächlich um photographische Aufnahmen über den Bartgeier machen zu können — was leider nicht gelang —, besuchte seiner lieben Gewohnheit nach auch unser Institut, und waren wir alle sehr erfreut, unseren lieben englischen Freund wieder begrüßen zu können, der in seinem neuesten Werke der Ungarn mit so grosser Liebe gedenkt.

U. O. C.

Instituts-Angelegenheiten.

OTTO HERMAN, Direktor der U. O. C., begann am 1. November 1908 seinen vom königl. ungarischen Ministerium für Ackerbau unter Nr. 9839/1908 auf die Dauer eines weiteren Jahres bewilligten Urlaub, um von den vielfachen Sorgen und Beschäftigungen, welche die Leitung des Instituts mit sich bringt, möglichst enthoben, seine ganze Arbeitskraft dem grossen Werke über die ungarischen Urbeschäftigungen widmen zu können. Auf die Zeitdauer desurlaubes wurde TITUS CSÖRGEY, Sekretär der U. O. C., mit der Leitung der direktorischen Obliegenheiten betraut, während die Redaktion der Zeitschrift *Aquila* dem Adjunkten der U. O. C., JAKOB SCHENK, übertragen wurde.

Hier möge erwähnt werden, dass die von mehreren Seiten erwarteten Abhandlungen

* F. é. novemberben tárgyalattott. Szerk. *Aquila* XV.

* Dasselbe wurde im November d. J. verhandelt. Red.

vonnalásról és a sáskajárásról a jövő évi *Aquila*-ban fognak megjelenni. Sokféle teendőinek összetorlódása következtében a szerzőnek nem volt módjában ezeket az idén befejezni.

A m. kir. földmivelésügyi minisztériumnak 6671/908. eln. számú rendeletével

CsÖRGEY TITUS titkárrá,
SCHENK JAKAB adjunktussá,
GRESCHIK JENŐ segédydijas gyakornokká

lépett elő.

A gondnoki állást a m. kir. földmivelésügyi minisztérium számvevőségétől kirendelt HÁMORI MIHÁLY miniszteri számtiszt tölti be most is, ki fizetésén kívül a m. kir. földmivelésügyi minisztérium 8064/1908. eln. számú rendeletével még évi tiszteletdíjat kap.

M. O. K.

von OTTO HERMAN über den Vogelzug und über die Henschreckenplagen in dem nächsten Bande erscheinen werden. Das Häufen der verschiedensten Beschäftigungen verhinderte den Verfasser, dieselben noch heuer beendigen zu können.

Laut Verordnung des kgl. ung. Ministeriums für Ackerbau Nr. 6671/eln. 1908 wurden

TITUS CSÖRGEY zum Sekretär,
JAKOB SCHENK zum Adjunkten,
EUGEN GRESCHIK zum Praktikanten

der U. O. C. befördert.

Die Administratorstelle wird von dem ministeriellen Rechnungs-offizial MICHAEL HÁMORI bekleidet. Derselbe wurde von der Rechnungsabteilung des kgl. ung. Ackerbaumministeriums entsendet, und erhält ausser seinem Gehalte auf ministerielle Verordnung Nr. 8064/eln. 1908 eine jährliche Zulage. U. O. C.

Gyűjtemények. — Sammlungen.

I. Felállított madarak. — I. Aufgestellte Vögel.

(Gyarapodás 1908 november 15-ig. — Zuwachs bis zum 15. November 1908.)

Faj neve Name der Art	Lelőhely és dátum Fundort und Datum	Darabszám Anzahl	Adományozó neve Name des Gebers
<i>Motacilla melanocephala</i> LICHT.	Óverbász 1907 ápr. 15.	1	SCHENK HENRIK.
<i>Anas penelope</i> L. ♂ ad.	" 1908 tavaszán	1	" "
" <i>boschas</i> L. ♂ ad.	" 1908 tavaszán	1	" "
<i>Alauda cristata</i> (L.) ♀ <i>chlorochroist</i> .	Tura 1907 dec. 19.	1	HAJDÚ ISTVÁN.
<i>Cannabina linaria</i> (L.) ♂	Lőese 1907 dec. 30.	1	GRESCHIK JENŐ.
<i>Syrnium uralense</i> (PALL.)	Nagyenyed 1908 jan. 18.	1	DR. SZILÁDY ZOLTÁN.
<i>Strix flammea</i> L.	Lőese 1908 febr. 9.	1	GRESCHIK VIKTOR.
<i>Cyanecula suecica</i> (L.) ♂ ad.	Lasztomér 1908 ápr. 13.	1	SZEMERE LÁSZLÓ.
<i>Emberiza calandra</i> L. ♀ ad.	Megyeres 1907 nov. 19.	1	HEGYMEGHY DEZSŐ.
<i>Anas querquedula</i> L. ♂ ad.	" 1908 ápr. 23.	1	" "
<i>Larus marinus</i> L. juv.	Lapusnyák 1898 decz.	1	ILLYÉS SZÁVIN.
<i>Hydrochelidon leucoptera</i> (MEISN. et SCHINZ) ♂ ad.	Ürbőpuszta 1908 máj. 14.	1	CsÖRGEY TITUSZ.
<i>Anthus campestris</i> (L.) ♂. ♀	" " 1908 " 14.	2	" "
<i>Anas querquedula</i> L. ♀	" " 1908 " 14.	1	" "
<i>Ardea garzetta</i> L. ♂	Báranyos 1908 máj. 26.	1	SCHENK JAKAB.
<i>Buteo ferox</i> (GM.) ♂	Hortobágy 1908 szpt. 10.	1	SZOMJAS GUSZTÁV.
Összesen — Zusammen		17 db (St.)	

Börök. — Bálge.

Faj neve Name der Art	Leőhely és dátum Fundort und Datum	Darabszám Anzahl	Adományozó neve Name des Gebers
<i>Gavia arcticus</i> (L.) juv.	Ujvidék 1907 nov. 20.	1	DR. SZLÁVY KORNÉL
<i>Motacilla melanocephala xanthophrys</i> (SHARPE)	Óverbász 1907 ápr. 15.	1	SCHENK HENRIK.
<i>Falco lanarius</i> L. PALL. juv.	" 1905 jan. 20.	1	" "
<i>Emberiza schoeniclus</i> L. ♂ ad.	" 1908 máj. 30.	1	" "
<i>Accipiter nisus</i> (L.) ♀	Homokszentlőrincz 1907 dec. 23.	1	KOHN S.
<i>Dendrocopus major</i> (L.) ♂	Megyeres 1907 nov. 30.	1	HEGYMEGHY DEZSŐ.
<i>Emberiza schoeniclus</i> L. ♀	" 1908 márc. 15.	1	" "
" <i>calandra</i> L. ♀	Keszegfalu 1907 febr. 3.	1	" "
" " ♂	" 1907 febr. 8.	1	" "
" "	Megyeres 1908 ápr. 20—júl 28.	27	" "
<i>Calamodus schoenobaenus</i> (L.) ♂ ad.	Megyeres 1908 jún. 17.	1	" "
" " (L.) juv.	" 1908 júl. 7.	1	" "
<i>Alauda cristata</i> L. ♀	Csantavér 1907 dec. 23	1	HÓTAJ FERENCZ.
<i>Pica pica</i> (L.)	" 1908.	1	" "
<i>Cannabina linaria</i> (L.) ♂, ♀	Lőcse 1907 dec. 30.	2	GRSCHIK JENŐ.
<i>Archibuteo lagopus</i> (BRÜNN.)	" 1908 jan. 11.	1	" "
<i>Troglodytes troglodytes</i> (L.) ♂	" 1908 ápr. 7.	1	" "
<i>Jynx torquilla</i> L. ♂	Csontfalu 1908 ápr. 16.	1	" "
<i>Chloris chloris</i> (L.) juv.	Lőcse 1908 júl. 6.	1	" "
<i>Alauda arborea</i> L. ♂	Ménhárd 1908 aug. 5.	1	" "
<i>Sitta europaea</i> L. ♂	Lőcse 1908 aug. 29.	1	" "
<i>Nucifraga caryocatactes</i> (L.) ♀	" 1908 aug. 29.	1	" "
<i>Sylvia atricapilla</i> (L.) ♀	" 1908 szept. 4.	1	" "
" <i>simplex</i> LATH.	" 1908 szept. 8.	1	" "
<i>Fringilla coelebs</i> L. ♂ juv.	" 1908 szept. 4.	1	" "
<i>Cannabina cannabina</i> (L.) juv.	" 1908 szept. 6.	1	" "
<i>Certhia familiaris</i> (L.) ad.	" 1908 aug. 19.	1	" "
<i>Archibuteo lagopus</i> (BRÜNN.) ♂	Zalagógánfa 1908 jan. 20.	1	BARTHOS GYULA.
<i>Glaucidium noctuum</i> (REIZ.)	Malomviz 1908 ápr. 8.	1	" "
<i>Dendrocopus major</i> (L.) ♀	Unesukfalva 1908 márc. 29.	1	" "
<i>Dryocopus martius</i> (L.) ♀ ad.	Hamvasd 1907 jan. 24.	1	STETTNER MARKÓ.
<i>Astur palumbarius</i> L. ♀ ad.	Felsőlövő 1908 ápr. 1.	1	" "
<i>Scolopax rusticola</i> L.	" 1907 máj. 7.	1	" "
<i>Sturnus vulgaris</i> L.	" 1907 jan. 2.	1	" "
<i>Motacilla alba</i> L. ♂ ad.	Sopron 1895 máj. 6.	1	" "
<i>Jynx torquilla</i> L. ♂ ad.	Villámos 1895 ápr. 11.	1	" "
<i>Parus coerules</i> L. ♂	Felsőlövő 1907 jan. 7.	1	" "
<i>Sitta europaea</i> L. ♂ med.	" 1906 febr. 12.	1	" "
<i>Jynx torquilla</i> L. ♂ ad.	" 1897 ápr. 9.	1	" "
<i>Emberiza citrinella</i> L. ♀ ad.	Villámos 1895 jan. 3.	1	" "
<i>Loxia curvirostra</i> (L.) ♀ ad.	Hamvasd 1907 jan. 3.	1	" "
" " ♀ ad.	Felsőlövő 1899 jan. 2.	1	" "
<i>Pyrrhula pyrrhula</i> (L.) ♂	" 1907 jan. 10.	1	" "
<i>Fringilla montifringilla</i> (L.) ♂ med.	" 1906 jan. 23.	1	" "
<i>Archibuteo lagopus</i> (BRÜNN.) ♂	Zalagógánfa 1908 jan. 20.	1	KÜLLEY JÁNOS.
<i>Cerchneis vespertinus</i> (L.) ♀	" 1908 máj. 12.	1	" "
<i>Columba palumbus</i> L. ♀	Pa. Csabony 1908 ápr. 12.	1	ENGLI VILMOS.

Faj neve Name der Art	Lelelőhely és datum Fundort und Datum	Darabszám Anzahl	Adományozó neve Name des Gebers
<i>Asio otus</i> (L.) ♂	Pa. Csabony 1908 ápr. 12.	1	ENGLI VILMOS.
<i>Circus cyaneus</i> (L.) ♂	Nógrád-Kékkő 1908 márc. 23.	1	PLATTHY ÁRPÁD.
<i>Caprimulgus europaeus</i> L. ♂	Szerep 1908 ápr. 22.	1	RÁCZ BÉLA.
<i>Strix flammea</i> L. ♂	" 1908 máj. 7.	1	" "
<i>Pica pica</i> (L.) ♂ ad.	" 1908 jún. 2.	1	" "
<i>Pupa epops</i> L. ♀	" 1908 júl. 18.	1	" "
<i>Limosa limosa</i> (L.) ♂	Hortobágy 1908 máj. 1.	1	CsÖRGEY TITUSZ.
<i>Alauda arvensis</i> L. 2 ♂	Ürbőpuszta 1908 máj. 14.	2	" "
<i>Tringa subaraneata</i> GÜLD. 2 ♀	Bugyi 1908 máj. 15.	2	" "
<i>Hydrochelidon leucoptera</i> (MEISSN. et SCHINZ) ♀	Ürbőpuszta 1908 máj. 14.	1	" "
<i>Saxicola oenanthe</i> (L.) ♂	Hortobágy 1908 máj. 1.	1	" "
<i>Anas strepera</i> L. ♀ juv.	Fertő 1908 aug. 30.	1	" "
<i>Lanius minor</i> GM.	Kecskemét 1908 máj 7.	1	M. kir. vizez.-isk. igazg.
<i>Lanius collurio</i> L. ♂	Kárász 1908 máj. 10.	1	KÜBNEL JÓZSEF.
<i>Hydrochelidon nigra</i> (L.) ♂	Oppovai rét 1908 máj. 29.	1	SCHENK JAKAB.
<i>Alauda arvensis</i> L. 2 ♂	Hortobágy 1908 ápr. 30	2	" "
<i>Pavoncella pugnax</i> L. ♂ ad.	Rudolfsguád 1908 jún. 19.	1	DR. KIRCHNER JÓZSEF.
<i>Falco lanarius</i> L. PALL. ♀ ad.	Királyhalma 1901.	1	TEODOROVITS FERENCZ.
<i>Buteo buteo</i> (L.)	Vojtek 1908 nov. 1.	1	SCHRANZ PÁL
Összesen — Zusammen		96 db (St.)	

II. Gyomortartalom-gyűjtemény. — Inghviensammlung.

A következő ajándékok érkeztek: — Die folgenden Geschenke liefern ein:

CERVA KÁROLY 108, CsÖRGEY TITUSZ 6, GRESCHIK JENŐ 17, DR. GYÖRFFY ISTVÁN 2, HAZAI ZOOLOGIAI LABORATORIUM 63, HEGYMEGHY DEZSŐ 771, HOLICSKA JÁNOS 15, LINTIA DÉNES 91, DR. MAUKS KÁROLY 18, PÓZNER BÓDOG 112, SÁGI DEZSŐ 30, SCHENK HENRIK 200, SCHENK JAKAB 245, SZABÓ GYÖRGY 11, SZEMERE LÁSZLÓ 248, SZEMERE ZOLTÁN 12, STETTNER MARKÓ 1 darab — (Stücke).

Szaporulat: — Zuwachs: 1950 darab — Stücke.

Az intézet gyomortartalomgyűjteménye jelenleg 10.304 darabból áll. Die Inghvien-Sammlung zählt derzeit 10.304 Stücke.

III. Mellestont-gyűjtemény. — Osteologische Sammlung.

BARTHOS GYULA	1	Sternum.
CsÖRGEY TITUSZ	1	"
ENGLI VILMOS	2	"
FELDMANN GYULA	3	"
GRESCHIK JENŐ	2	"
KÜLLEY JÁNOS	1	"
DR. LENDEL ADOLF	14	"
PÓZNER BÓDOG	5	"
RÁCZ BÉLA	4	"
SCHENK JAKAB	1	"
SZÜTS BÉLA	1	"
WACHENHUSEN ANTAL	4	"

Összesen — Zusammen . . . . . 36 db (St.)

IV. Fészek- és tojásgyűjtemény. — Nest- und Eiersammlung.

	Fészek Nest	Tojás Ei
ÖSÖRGEY TITUSZ	6	—
ERTL GUSZTÁV	2	—
GRÉSCHIK JENŐ	1	—
KIRCHLECHNER JÓZSEF	2	—
KÜHNEL JÓZSEF	—	3
MÁGYAR GYÖRGY	3	3
REISER OTTMÁR	—	1
SEHENK JAKAB	—	55
SZABÓ GYÖRGY	—	1
STETTNER MÁRKÓ	3	—
TEODOROVITS FERENCZ	1	—
Összesen — Zusammen . . .	18	63

Fogadják az adományozók intézetünk hálás
köszönetét.

Empfangen die Herren Einsender unseren
besten Dank.

Könyvtári kimutatás. — Bibliotheks-Ausweis.

A) Szerzőktől beküldött nyomtatványok. — Von den Verfassern eingesendete Schriften.

1. Arrigoni delgli Oddi. Note Ornitologiche.
2. Audubon Society. Educational Leaflets.
3. BARTELS, MAX: Z. Kenntn. d. Vogelw. d. Tausendinseln.
4. BERNÁT, ISTVÁN: Törv. jav. a mezőg. kamarákról.
5. Biological Survey, Washington. Birds that eat scale insects. — Foodhabits of the Grosbeaks.
6. BLACKWELDER, ELIOT: Research in China.
7. BONONI, AGOSTINO: Alfred Newton i R. Blasins. Prof. Pietro Pavesi.
8. BRAUN, FRITZ: Tiergeogr. Fragen.
9. BURG, GUSTAV v.: Les mésanges grises. — Die Verbreitung d. Ammern — Der Alpensegler.
10. CHYZER, DR. C.: La lutte contre la tuberculose.
11. CLODIUS, G.: Orn. Ber. über Mecklenburg.
12. DADAY JENŐ: In südamer. Fischen lebende Trematoden-Arten.
13. DAUT, KARL: Ein Pfingstmorgen bei d. Nachtigallen.
14. DEMECZKY MIHÁLY, DR.: Volf összegyűjt. iratai.
15. EDER, ROBERT: Die Vögel Niederösterreichs.
16. EKAMA: Het verblijf. — Orn. van Nederland.
17. The Emu VII. 3.
18. Finnisch-Ugrische Forschungen V. 1905.
19. FISCHER-SIGWART, DR. H.: Der Mäusebussard.
20. FROMM GÉZA: Madárvédelmi mintatelepek.
21. GANS-LOMBARD: Conservation des haies.
22. Der Gartenfreund.
23. GENGLER, DR. J.: Der schwarze Storch.
24. HAAGNER, A.: South Afr. Birds of Prey.
25. HERMAN OTTO: Ornith. moderne et Ornithophénologie.
26. „ „ 25 db. botanikai mű.

27. HEUSS, DR.: Internat. Frauenbund IV. Jg.
28. Indian Museum, Calcutta. Deep Sea Holothurioidae. — Littoral Holothurioidae. — Decapod Crustacea. — Aleyonaria. — Identification of Rats.
29. KOSKE, F.: Orn. Jahresber. ü. Pommern.
30. DR. LENDL ADOLF: Budai problémák.
31. MARTORELLI, G.: Elenco dei pappagalli. — Sopra una prec. razza di colombi.
32. ORSZ. állatvédő-egy. A vidéki állat- és madárvédő egy. alapszabályai.
33. PALMER, T. S.: Legislation for the prot. of birds.
34. REH, DR. L.: Einige Bemerkungen zur Vogelschutzfrage. — Insekten-Schäden 1907.
35. RÜSSLER: Hist. Daten ü. d. Vogelzug. — Über d. Vogelzug.
36. SCHALOW, HERMANN: Beiträge z. Vogelf. Zentralasiens.
37. Smithsonian Institution: Recent Madrepোরaria.
38. SNOUCKAERT v. SCHANBURG: Orn. v. Nederland 1907/8.
39. Soc. Royale de Belgique: Annales XLI, XLII.
40. STONE, WITMER: Methods of recording.
41. TSCHUSI, VICTOR RITT. VON: Die nördl. und südl. Felsentaube. — Unsere Wildtauben. — Beobachtungen an Apus apus. — Ornithologische Literatur. — Einige Worte über den Aaraner Laubvogel. — Ornithologische Kollektaneen aus Öst.-Ungarn. — Ornith. Literatur Öst.-Ungarns. — Ankunfts- und Abzugsdaten bei Hallein. — Ab- und Zunahme der einheimischen Vögel.
42. Universität Tübingen. Die Pleurotomarien. — Die Übergangsgebirge bei Baden-Baden.
43. Univers. Bibl. Lund. Le bestiaire de Philippe de Thaün. — Skånes yngre öfversiluriska bildningar. — Stud. ü. d. Digestion d. Pflanzenfresser. — Wachstumsrichtung der peripheren Nervenfasern. — Über Spinalganglienzellen. — Innervation des Peritoneum. — The bottle-nose whale. — Polyostia similis. — Ciliata-Infusorien, 2 f. — Urceolarina Stein. — Rotatorienfauna Grönlands. — Cryptocelides Lovéni. — Chasmopskalken.
44. Univ. Bibliothek Upsala. Studien über die Moldaniden. — Methodus avium sveticarum. — Studium über Turbellarien. — Die Pterobrachier. — Zoologiska Studier. — Linnéporträt.
45. Vogelwarte Rossitten, VI. Jahresbericht. 1906.
46. WADE, E. W.: The Birds of Brompton Cliff's.

B) Ajándékok. — Geschenke.

A m. kir. Földművelésügyi Ministeriumtól. — Vom kön. ung. Ministerium für Ackerbau.

1. A világ 1907. évi gabonatermése.
2. A vízi társulatokra vonatkozó statiszt. adatok.
3. Népkönyvtári czimjegyzék 1907.
4. Útmutatás a hernyók irtására.
5. A hitelszövetkezetekről.
6. A szabad kikötők jegyzéke.
7. A szabad kikötőkre vonatkozó jogszabályok.
8. A nép barátja, naptár.
9. A kormány 1906. évi működése.
10. Államkötségvetés.
11. Tiszti czim- és névtár. 1908.
12. Magyarország. földművelésügye. 1906.
13. A legújabb telepítési kísérletek (LOVAS SÁNDOR).
14. A fatenyésztés (MOLNÁR ISTVÁN).

15. Közszállítási szabályzat.
16. A vadőr (ILLEŠ NÁNDOR).
17. Magyarország. áll. mezőg. intézményei.
18. A gazd. tudósítók évkönyve.
19. A nemes füz termése (MOLNÁR ISTVÁN).

C) Vásárolva. — Gekauft.

1. Arbeiten a. d. biol. Abteilung. Bd. I, II, III.
2. Archiv d. V. d. Freunde d. Naturgeschichte. Bd. 54/60.
3. Athenaeum-naptár. 1908.
4. Berajali: T. 1/IX.
5. Budapesti czim- és lakjegyzék. 1908.
6. Bulletin of the Br. O. C. XV/XXI.
7. COUWENTZ, H.: Naturdenkmalpflege.
8. Falco. 1908. Nr. 1/3.
9. GÄTKE, HEINRICH: Die Vogelwarte Helgoland.
10. GESNER, CONRAD: Hist. animalium, Tiguri 1551.
11. HAAGNER, A. et JOY, H.: Sketches of South African Bird Life.
12. HARTLAUB: Syst. d. Orn. Westafrikas. — Birds collection. — Zur Orn. d. aequ. Gegenden.
13. Hazai zool. laboratorium Állatvilág. I. 1908.
14. Helységnévtár. 1907.
15. HIESEMANN, MARTIN: Lösung d. Vogelschutzfrage.
16. HOLUB és PELZELN: Zur Orn. Südafrikas.
17. HÜBNER, ERNST: Avifauna v. Vorpommern.
18. The Ibis, v. II. 1908.
19. Int. Frauenbund: Habt. die Vögel lieb.
20. KELLER: Orn. Carinthiae.
21. LACKOWITZ, W.: Unsere Vögel.
22. LAYARD: The birds of South Africa.
23. LORENZ: Orn. v. Öst.-Ung.
24. Magyar botanikai lapok. VII. 1908.
25. MARSHALL, W.: D. Bau d. Vögel.
26. Mitteilungen des österr. Reichsbundes. VII. 1908.
27. MÖBIUS, KARL: Aesthetik d. Tierwelt.
28. NEWTON, ALFRED: A dictionary of birds.
29. NICOLL, M. J.: Three voyages of a naturalist.
30. PAULY, DR. AUG.: Darwinismus und Lamarckismus.
31. PICHLER: Avifauna.
32. RAMSAY: Migration of Birds.
33. REICHENOW: Die Vögel D.-Afrikas.
34. SEEBOHM, HENRY: A Monog. of the Turdoidae. — The Birds of Siberia
35. TIEDEMANN, DR. FR.: Anatomie und Naturg. d. Vögel.
36. Vadászlap. I.—XVII.
37. Vogelarten, Nützliche.
38. Vogelarten, Schädliche.
39. WALLACE: Geogr. Verbreit. d. Tiere.
40. Der Weidmann. XXXIX. 1908.
41. Wild und Hund. XIV. 1908.
42. Zeitschrift f. Oologie u. Orn. XVIII. 1908.

D) Csereviszony. — Tauschverkehr.

I. Európa.

Hungaria.

1. Budapest: M. K. Földm. Ministerium: Kísérletügyi közlemények. XI. 1908.
2. „ Kir. Magy. Természettud. Társulat: Természettud. Közöny. XI. k. — Pótfüzetek. XI. — Állattani Közlemények. VII. — Növénytani Közlemények. VII.
3. „ M. K. Szőlészeti Kísérl. Áll. és Ampel. Intézet: Közleményei.
4. „ M. K. Országos Meteor. Intézet és Földmágn. Intézet: Jelentés. VII. 1906. — Évkönyvei. XXV. — Hivatalos kiadványai.
5. „ M. K. Állami Vetőmagvizsgáló Állomás: Jelentés.
6. „ Magyar Nemzeti Múzeum: Annales Historico Naturales. VI. 1908. — Jelentés. 1907.
7. „ A Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsa: Jelentés. — A Múzeumok és Könyvt. Orsz. Szöv. jkönyvei.
8. „ Múzeumok és Könyvtárak felügyelősége: Értesítő. II. 1908.
9. „ Magy. Tud. Akadémia: Akadémiai Értesítő. XIX. 1908.
10. „ A M. K. Áll. Rovartani Állomás: időköz nem kötött közleményei.
11. „ Országos Erdészeti Egyesület: Erdészeti Lapok. XLVII. 1908.
12. „ Országos Magyar Gazdasági Egyesület: Köztelek XVIII. 1908.
13. „ Országos Magyar Vadászati Védegylet: Vadászlap. XIX. 1908.
14. „ Erzsébet-nőiskola tanári testülete: Nemzeti nőnevelés. XXIX. 1908.
15. „ (Földm. Ministerium): Néplap. {
16. „ „ „ Volksblatt. { XV. évf. 1908.
17. „ Országos Állatvédő-Egyesület: Állatvédelem. V. 1908. — Évkönyve 1907.
18. Kolozsvár: Erd. Múzeum-Egylet Orvos-Természettud. Szakoszt.: Értesítő.
19. „ Erdélyrészi Kárpát-Egyesület: Erdély XVII. 1908.
20. Nagyszében: Siebenbürg. Verein für Naturwissensch.: Verhandl. und Mitteilungen LV., LVI. 1907.
21. „ Siebenbürgischer Karpathen-Verein: Jahrbuch XVII. 1907.
22. Ó Gyalla: M. K. Orsz. Met. és Földmágnességi Observatorium: Megfigyelések.
23. Selmeczbánya: M. K. Közp. Erd. Kísérleti Áll.: Erdészeti kísérletek. X. 1908.
24. Sopron: Soproni Állatvédő-Egyesület: Évkönyve.
25. Zagrab: Hrvatsko Naravoslovno Društvo: (Societas Hist.-nat. Croatica): Glasnik. XX. 1908. — Hrvatska Ornitološka Centrala: Izveštaj. VII. 1908.

Austria.

26. Brünn: Naturforschender Verein: Verhandl. XLV. 1906. — Berichte der Met. Kommission. XXV. 1905. Ergebnisse d. phae. Beob. 1905.
27. Graz: Naturwissensch. Verein für Steiermark: Mitteilungen. XXXVI/XXXIX.
28. Hallein: von Tschusi, Viet. Ritter: Ornith. Jahrbuch. XIX. 1908.
29. Klagenfurt: Naturhist. Landes-Museum von Kärnten: Jahrbuch. XVIII. 1905.
30. „ Waidmannsheil. XVIII. 1908.
31. Krakau: K. Akad. d. Wissenschaften: Sprowadzenie. 40/1. — Rozprawy t. 7. A. B. 1907.
32. Prága: Böhmischer Forstverein: Vereinschrift für Forst-, Jagd- und Naturkunde. 1907/8.
33. Rovereto: I. R. Accademia degli Agiati: Atti. XIV. 1908.
34. „ K. k. Landwirt.-bakt. u. Pflanzenschutz-Station: Mitteilungen.

Bosnia.

35. Sarajevo: Bosn.-herz. Zemaljski Musej: Materialien zu einer Ornis Balcanica.

Belgium.

36. Bruxelles: Chasse et Pêche XXVI. 1908.
 37. „ Ciel et Terre. XIX. 1908.
 38. Liège: Société Géologique de Belgique: Annales. XXXV. 1908.

Britannia et Hibernia.

39. Dublin: The Irish Naturalist. 1908.
 40. Glasgow: Natural History Society: Transactions. VIII.
 41. Hull: Yorkshire Naturalists Union: The Naturalist. — The Transactions.
 42. London: Brit. Orn. Club: Bulletin. XXII. 1908.
 43. „ British Birds v. I/II. 1908.
 44. „ Roy. Sy. for the Protection of Birds V. 1908.
 45. „ Int. Committee: Ornis.
 46. „ The Zoologist. 1908.
 47. Tring: Rothschild's Museum: Novitates Zoologiae. XIV XV.

Dania.

48. Kjöbenhavn: Dansk. Orn. Forening: Tidsskrift III. 1908.
 49. „ Naturh. Forening: Vidensk. Meddelelser. IX. 1907.

Gallia.

50. Rennes: Bibliothèque de l'Université: Travaux. IV., V.
 51. Marseille: Faculté des Sciences: Annales.
 52. „ Musée d'Histoire Naturelle: Annales.
 53. Paris: La Feuille des Jeunes Naturalistes. 1908.
 54. „ Muséum d'Histoire Naturelle: Bulletin. 1906/7.

Germania.

55. Altenburg: Naturf. Ges. des Osterlandes: Mitteilungen. XIII. 1908.
 56. Augsburg: Naturw. Verein f. Schwaben und Neuberg: Bericht.
 57. Berlin: R. FRIEDLÄNDER und Sohn: Naturae Novitates. XXX. — Bericht LVI.
 58. „ ANT. REICHENOW, Prof. Dr.: Ornithologische Monatsberichte. XVI. 1908.
 59. „ Ges. für Heimatkunde der Prov. Brandenburg: Brandenburgia. XVII. 1908.
 60. Frankfurt a/M: Zool. Beobachter. XLVIII/XLXIX. 1907/8.
 61. Frankfurt a/O: Naturw. Verein: Helios. XXIV/XXV.
 62. „ Naturw. Verein: Societatum Litterae.
 63. Braunschweig: Verein für Naturwissenschaften: Jahresbericht. 1907.
 64. Danzig: Westpreussisches Provinzial-Museum: Amtlicher Bericht. XXVIII. 1907.
 65. „ Naturforschende Gesellschaft: Schriften.
 66. Gera-Reuss: Deut. V. z. Schutze der Vogelwelt: Ornith. Monatschrift. XXXIII. 1908.
 67. Giessen: Oberhess. Ges. für Natur- und Heilkunde: I., II.
 68. Halle: Kais. Leopoldino-Carolinische Deutsche Ak. der Naturf.: Leopoldina. XLIV. 1908.
 69. Hamburg: Naturw. Verein: Abhandl. — Verhandl. XV. 1907.
 70. Hanau: Wetterauische Ges. für die ges. Naturkunde: Bericht. 1889.
 71. Karlsruhe: Bad. Zool. V.: Mitteilungen. 3/18. 1899/1907.

72. Königsberg: DR. MAX BRAUN: Zool. Annalen. I., II.
 73. Leipzig: Deutsche Orn. Ges.: Journ. f. Ornithologie. LVI. 1908.
 74. Magdeburg: Naturwissenschaftlicher Verein: Jahresbericht. 1904/7.
 75. „ Die gefiederte Welt: XXXVI/VII. 1907/8.
 76. München: Ornithologische Gesellschaft in Bayern: Verhandlungen. VII.
 77. Rossitten a/Nehrung: Vogelwarte-Rossitten: Jahresbericht. VII. 1907.
 78. Stettin: Ornithologischer Verein: Zeitschrift f. Orn. u. Oologie XXXII. 1908.
 79. Tübingen: Königl. Universität: — Inauguraldissertationen versch. Inhalts.
 80. Wiesbaden: Nassauischer Verein für Naturkunde: Jahrbücher. 1907.

Helvetia.

81. Bern: CARL DAUT: Der Ornithologische Beobachter. VII. 1908.
 82. „ Naturforschende Gesellschaft: Mitteilungen. 1907.
 83. Chur: Naturforschende Gesellschaft Graubündens: Jahresbericht. L. 1907 8.
 84. Genf: Institut national: Bulletin.
 85. Olten: G. von Burg: Diana. XXVI. 1908.
 86. St. Gallen: Naturw. Ges.: Bericht. — Jahrbuch. 1906.

Hispania.

87. Madrid: Real Sociedad Esp. de Hist. Natural: Boletín. VIII. 1908. — Memorias. V. 1907/8.
 88. Zaragoza: Facult. de Ciencias: Anales II.

Hollandia.

89. Utrecht: Koninkl. Nederl. Met. Institut: Met. Jaarboek 1906. A 97. — Onweders, Optische Verschijnselfen in Nederland. Deel. XXVI. 1905.

Italia.

90. Genova: Museo di Zoologia e Anatomia Comp. della R. Università: Bollettino. 1903/5.
 91. Milano: Società Toscana di Sc. Nat. e Museo Civico Atti XLVII. Memorie. X.
 92. Pisa: Società Toscana di Sc. Nat. Atti. Memorie XXII. — Processi Verbali XVII.
 93. Roma: Società Zoologica Italiana: Bollettino. IX.
 94. Siena: Avicula XII. 1908.
 95. Bologna: R. Accad. delle Sc.: Memorie. IV. — Rendiconto. XI.

Luxemburg.

96. Luxemburg: Société des Naturalistes: Compte-Rendus.

Norvegia.

97. Bergen: Museum: Aarbog. 1904/7. — Aarsberetning. 1904/6.
 98. Tromsø: Museum: Aarsberetning. 1904/6. — Aarshefter. 1903/7.
 99. Thronbjerg: Kongelige Norske Videnskaber Selskab: Skrifter.

Rossia.

100. Dorpat: (Jurjeff): Naturf. Archiv. — Sitzungsber. XVI., XVII. — Schriften.
101. Helsingfors: Tidskrift f. Jägare. XVI. 1908.
102. Jekaterinburg: Société Ouralienne: Bulletin.
103. Kischineff: Société des naturalistes: Trudy I.
104. Moscou: Soc. imp. d'acclimatation: Dnevnik. 1901/6.
105. „ Société Imp riale des Naturalistes: Bulletin. XX.
106. Riga: Naturforscher-Verein: Arbeiten. — Korrespondenzblatt. 1907.
107. Tiflis: Museum Caucasicum: Die Sammlungen. Mitteilungen. III., IV.

Serbia.

108. Beograd: Muzej Szrbszke Zemlje: Gradje.

Suecia.

109. St ckholm: Kongl. Vetenskaps Ak.: Arkiv f r Zoologi. IV. — Handlingar XL.
110. Lund: Kongl. Universitet: Akademische Abhandlungen.
111. Upsala: Kongl. Universitet: Arsskrift.

II Asia.

112. Batavia, Java: Kon. Naturk. Ver.: Tijdskrift LXVII.
113. „ „ D p. de l'agriculture: Bulletin.
114. Buitenzorg, Java: Institut Botanique: Bulletin. (Zoologie.) XX.
115. Calcutta: Asiatic Society of Bengal: Journal and Proceedings. I/IV.
116. Colombo: The Museum: Spolia Zeylanica. IV. V.
117. Tokyo: Zool. Inst.: Contributions 44/66.

III. Africa.

118. Cairo: Institut Egyptien: Bulletin. 1906. — Mémoires. V.
119. Capetown: South Afr. Museum: Annals IV/VI.
120. Modderfontein: South African Ornithologists' Union: The Journal.

IV. America meridionalis.

121. Buenos-Aires: Museo Nacional: Anales VII. IX. — Comunicaciones — Memorias.
122. La Plata: Museo de La Plata. — Anales I. V. — Revista IX.
123. Lima (Peru): Sociedad Geográfica de Lima: Boletin XXI.
124. Montevideo: Museo Nacional: Anales. III.
125. Rio de Janeiro: Museu Nacional: Archivos.
126. S. Paulo: Museu Paulista: Revista.

V. America septentrionalis.

127. Albany, N.-Y.: New-York State Libr.: Bulletin. — Memoirs.
128. Ann Arbor: Michigan Ac. of Sc: Annual Report IX.
129. Boston: Am. Ac. of Arts and Sciences: Proceedings. XLIII.

130. Chicago: Chicago Academy: Bulletin Special. II.
 131. Davenport, Java: Academy of Sciences: Proceedings. XII.
 132. Madison: Wisconsin Ac.: Transactions. XIV XV.
 133. Mexico: Soc. cientifica "Ant. Alzate": Memorias. XXV.
 134. Minneapolis: Minn. Ac.: Proceedings. IV.
 135. New-York: American Museum of Natural History: Bulletin. XXIV.   Memoirs.
 136.   "   "   Audubon Society: Educational Leaflets.
 137.   "   "   Bird Lore: X.
 138. Oberlin, O.: Oberlin College: The Wilson Bulletin. XX.
 139. Ottawa (Canada): Geol. and Nat. History Survey of Canada.
 140. Philadelphia: Academy of Nat. Sciences: Proceedings. LIX.
 141. Pittsburgh, Pa.: Carnegie Museum: Annals. IV. — Memoirs III.
 142. Rock Island, Ill.: Augustana College: Publications. IV., V., VI.
 143. San Francisco, Cal.: Cal. Academy of Sciences: Proceeding. I.
 144. Santa Clara, Cal.: Cooper Orn. Club: The Condor. X. 1908.
 145. St. Louis, Mo.: Academy of Science: Transactions. XVIII.
 146. Topeka: Kansas Ac. of Sc.: Transactions. XXI.
 147. Urbana: Ill. State Laboratory: Bulletin VIII.
 148. Washington: Smithsonian Institution: Report 1907. — Proceedings. XXXII. — Bulletin. LX.
 149.   "   Division of Biological Survey: North American Fauna. — Bulletin. 8/31. --
                   Yearbook.
 150.   "   Secretary of Agriculture: Report.

VI. Australia.

151. Brisbane: Queensland Museum: Annals. VII.
 152. Sidney: Australian Museum: Memoirs. — Records. VII. — Report of Trustees. 1907.

NECROLOGUS.

R. P. Schaffer Sándor.

1846—1908.

A múlt század második felében a Styriában fekvő Mariahof plébánosát, R. P. HANF BALÁZST megszállotta a tudnivágyás: meg akarta ismerni a Furt-tó madárvilágát. Régi jó barátom Halleinban lakó TSCHUSI-SCHMIDHOFFEN útmutatása mellett, igen tisztességes eredményt ért el, a melynek értéke a megfigyelések abszolút megbízhatóságában s a mellett a legnagyobb pontosságban rejlett. Pater HANF adatait leggondosabban letisztázva, percnyi pontossággal küldte be úgy, hogy az évkönyv szerkesztőjét soha, egy percig sem várakoztatta meg. És a midőn Pater HANF végre az élők sorából elköltözött, a mariahofi parochia provisor, R. P. SCHAFFER SÁNDOR lépett elődének örökébe. Mintegy próbaképpen — 1892—1897-ig — kezdett figyelni, de 1897 óta, a midőn már elég erőt gyűjtött, haláláig rendszeren beküldte jelentéseit a Magyar Ornithologiai Központnak. Ez az odaadás egy önkéntesen elvállalt kötelesség teljesítésében, a szakhoz és kiszemelt intézethez való ragaszkodás, az abszolút pontosság és szerénység: éppen oly megindító volt, mint — — ritka.

Mint felekezetének igazi papja, azzal akarta életét megkoronázni, hogy a „szent földre” zarándokolva, üdvezítőjének nyomait érintse — vágyát nem érthette meg, mert útközben, hajón 1908 augusztus 15-én Jaffa alatt hirtelen meghalt s a következő napon idegen földben eltemettetett.

A Styriában fekvő Benedek-rendi konventus szt. lamberti tiszteletreméltó apátja beküldte a M. O. Központnak az elhunyt parteját, melyben olvasható, hogy „R. P. ALEXANDER SCHAFFER, Vicarius Parochiae in Mariahof, *in rebus ornithologicis admodum peritus . . . obiit.*“

Igaz, hogy „in rebus ornithologicis peritus“, intézetünknek hű és hasznos tagja volt, békés munkálkodását híven meg is tartjuk emlékezetünkben. H. O.

R. P. Alexander Schaffer.

1846—1908.

In der zweiten Hälfte des vorigen Jahrhunderts ergriff den Pfarrverweser von Mariahof in Steiermark, R. P. BLASIUS HANF, die edle Wissbegierde: die Vögel des Furtteiches kennen zu lernen. Geleitet von der treuen Hand meines alten, lieben Freundes TSCHUSI ZU SCHMIDHOFFEN in Hallein, brachte er es zu einem schönen Resultat, dessen Gediegenheit in absoluter Verlässlichkeit der Beobachtungen und nebenbei in der grössten Pünktlichkeit beruhte. Pater HANF sandte seine Beobachtungen in sorgfältiger Reinschrift auf die Minute pünktlich ein, der Redakteur des Jahrbuches hatte keine Minute zu warten. Und als Pater HANF das Zeitliche segnete, trat seine Erbschaft der Pfarrprovisor von Mariahof, ALEXANDER SCHAFFER an; er beobachtete anfangs — seit dem Jahre 1892 — gleichsam probeweise, und als er sich stark genug fühlte, sandte er seine Berichte seit 1897 bis zum Tode pünktlich und treulich der Ungarischen Ornithologischen Centrale ein. Diese Hingebung an eine freiwillig übernommene Pflicht, die treue Anhänglichkeit an den Wissenszweig und an das erkorene Institut, und die absolute Pünktlichkeit und Bescheidenheit, sind wahrhaftig rührend und — — selten.

Als echter Priester seines Glaubens wollte er sein Greisenalter damit krönen, dass er die Wiege des Christentums, das „gelobte Land“, besuche und den Spuren seines Heilandes folge: er sollte seinen Wunsch nicht erreichen: er starb unterwegs auf dem Schiffe in Jaffa am 15. August 1908 und wurde tags darauf in fremde Erde begraben.

Der ehrwürdige Abt und der Konvent von Sct. Lambert in Steiermark, als Sitz des Benediktiner-Ordens, dem P. SCHAFFER angehörte, sandte der U. O. C. das Parte ein, worin zu lesen ist: „R. P. ALEXANDER SCHAFFER Vicarius parochiae *in rebus ornithologicis admodum peritus . . . obiit.*“

Es ist wahr, er war „in rebus ornithologicis peritus“, ein treues, nützliches Mitglied unserer Anstalt, dessen friedlichem Wirken wir ein treues Gedächtnis bewahren. O. H.

INDEX ALPHABETICUS AVIUM.

- Accentor modularis* (L.). 29. 134. 136. 219. 331.
Accipiter nisus (L.). 218. 226. 347.
Acrocephalus arundinaceus (L.). 29. 138. 219. 237. 238. 239. 279. 282.
 — *dumetorum* Blyth. 178.
 — *palustris* (Bechst.) 29. 138. 275. 282. 283. 286.
 — *streperus* (Vieill.). 30. 138. 219.
Aegithalus caudatus (L.). 219. 227.
Alauda arborea L. 30. 135. 178. 218. 227. 328. 347.
 — *arvensis* L. 4. 17. 18. 30. 134. 135. 139. 143. 145. 149. 177. 178. 180—182. 218. 227. 246. 247. 299. 328. 331. 348.
 — *cristata* L. 218. 227. 245. 246. 342. 347.
Alca torda L. 231.
Alcedo ispida L. 218. 227. 239.
Ampelis garrula (L.). 218. 227. 297. 331.
Anas boschas L. 34. 134. 135. 139. 210. 212. 217. 220. 221. 228. 28. 243. 282. 334. 346.
 — — × *penelope* L. 217. 220.
 — *crecca* L. 34. 134. 135. 217. 228. 238.
 — *penelope* L. 34. 135. 217. 220. 221. 238. 328. 346.
 — *querquedula* L. 34. 135. 217. 228. 238. 346.
 — *strepera* L. 34. 135. 217. 228. 238. 348.
Anser albifrons (Scop.). 35. 217. 242. 243. 328.
 — — *finnmarchicus* Guun. 242. 243. 314.
 — *anser* (L.). 35. 135. 210. 212. 217. 237. 241. 243. 244. 279. 282.
 — *fabalis* Lath. 35. 134. 217. 228. 240. 242. 243.
Anthus campestris (L.). 35. 137. 218. 346.
 — *cervinus* (Pall.). 138.
 — *pratensis* (L.). 35. 136. 219.
 — *spipoletta* (L.) 35.
 — *trivialis* (L.). 35. 137. 219. 328.
Aquila chrysaëtus L. 226. 268. 270. 271. 272. 334.
 — *maculata* (Gm.). 35. 137. 209. 226.
 — — *clanga* Pall. 36. 137. 209. 218.
 — — *pomarina* Brehm. 218.
Aquila melanaëtus (L.). 213. 226. 269. 270.
 — *pennata* Gm. 36. 137. 213. 226.
Archibuteo lagopus (Brünn.). 36. 213. 218. 226. 297. 341. 347.
Ardea alba L. 36. 135. 210. 218. 227. 235. 240. 246. 253. 256. 287. 288. 290. 291. 328.
 — *cinerea* L. 4. 10. 36. 134. 136. 139. 149. 210. 213. 218. 227. 235. 240. 241. 243. 249. 250. 253. 275. 279. 288. 290. 292. 299. 328.
 — *garzetta* L. 38. 137. 210. 218. 227. 235. 240. 247. 249. 250. 251. 253. 256. 257. 275. 284. 288. 289. 290. 291. 299. 328. 346.
 — *purpurea* L. 38. 137. 210. 213. 218. 220. 227. 234. 235. 236. 240. 241. 243. 249. 250. 253. 275. 279. 288. 290. 292. 328.
 — *ralloides* Scop. 38. 138. 210. 218. 227. 234. 235. 236. 240. 241. 243. 249. 250. 251. 253. 275. 279. 291. 299. 300. 328. 331.
Ardetta minuta (L.). 38. 138. 210. 218. 227. 239. 327.
Asio accipitrinus (Pall.). 38. 218. 226.
 — *otus* (L.). 218. 348.
Astur palumbarius (L.). 218. 226. 306. 331. 347.
Bonasa bonasia (L.). 227.
Botaurus stellaris (L.). 39. 134. 136. 218. 227. 239.
Bubo bubo (L.) 219. 226. 241. 307.
Buteo buteo (L.). 39. 134. 135. 218. 226. 307. 348.
 — *ferox* (Gm.). 323. 346.
Calamodus aquaticus (Gm.). 39. 137.
 — *melanopogon* (Temm.). 39. 136. 219. 238.
 — *schoenobaenus* (L.). 39. 138. 238. 347.
Calcarius nivalis (L.). 39. 218.
Cannabina cannabina (L.) 218. 227. 347.
 — *linaria* (L.). 39. 346. 347.
Caprimulgus europaeus L. 39. 138. 218. 227. 328. 336. 348.
Carduelis carduelis (L.). 219. 227.
Cephus grylle L. 231.
Cerchneis cenchris (Naum.). 138. 226.
 — *tinnunculus* (L.). 39. 134. 135. 218. 226. 247. 311.
Cerchneis vespertinus (L.). 40. 138. 218. 226. 304. 305. 312. 313. 331. 347.
Certhia familiaris L. 219. 227. 347.
Charadrius alexandrinus L. 40. 136.
 — *dubius* Scop. 40. 137. 217. 299.
 — *hiaticola* L. 135. 242.
 — *morinellus* L. 40. 219. 328.
 — *pluvialis* L. 40. 136. 217. 228. 238. 328.
Chelidonaria urbica (L.). 4. 7. 40. 137. 139. 143. 145. 147. 149. 150. 151. 152. 219. 299. 311. 328.
Chloris chloris (L.). 46. 134. 135. 218. 347.
Chrysomitris spinus (L.). 134. 218. 227.
Ciconia ciconia (L.). IX. 4. 10. 11. 12. 13. 46. 136. 139. 143. 145. 147. 149. 150. 151. 152. 154. 156. 157. 158. 159. 160. 162. 163. 165. 166. 167. 168. 170. 171. 172. 175. 176. 218. 245. 247. 258—267. 275. 278. 284. 297. 298. 299. 307. 310. 311. 312. 328. 329. 336. 337. 341.
 — *nigra* (L.). 53. 136. 139. 149. 218. 227. 243. 284. 299. 328.
Cinclus cinclus (L.) 227. 315. 331.
Circæus gallieus (Gm.). 53. 136. 213. 218.
Circus aeruginosus (L.). 53. 134. 136. 218. 226. 234. 237. 242. 276. 279. 281. 282.
 — *cyaneus* (L.). 53. 134. 135. 218. 331. 348.
 — *maerurus* (Gm.). 53. 136. 219.
 — *pygargus* (L.). 53. 136. 218. 226.
Clivicola riparia (L.). 53. 137. 218. 238. 328. 331.
Coccothraustes coccothraustes (L.). 54. 218. 227.
Colaptes monedula (L.). 218. 227. 311. 315. 316.
Columba oenas L. 4. 20. 21. 54. 134. 135. 139. 143. 145. 149. 150. 151. 152. 218. 227. 328.
 — *palumbus* L. 4. 21. 58. 134. 135. 139. 149. 218. 227. 328. 347.
Colymbus auritus L. 138. 217. 228.
 — *cristatus* L. 61. 136. 217. 228. 240. 279. 280. 284.
 — *fluviatilis* Tunst. 61. 134. 136. 217. 237. 240.
 — *griseigena* Bodd. 61. 136. 217. 228. 240.

- Colymbus nigricollis* (Brhm). 62. 136. 219. 228.
Coracias garrula L. 62. 138. 139. 149. 218. 227.
Corvus corax L. 218. 227. 241. 268. 269. 270. 272.
— *cornix* L. 218. 220. 227. 234. 247. 275. 278. 281. 282. 283. 284. 314. 315. 341.
— *frugilegus* L. 62. 177. 178. 180—182. 218. 227. 307. 312. 315. 316.
Coturnix coturnix (L.). 4. 9. 62. 138. 140. 143. 145. 149. 150. 151. 152. 218. 227. 232. 246. 299. 315. 316. 317. 328.
Crex crex (L.). III. 4. 10. 65. 138. 149. 150. 151. 152. 218.
Cuculus canorus L. 4. 14. 15. 67. 137. 140. 143. 145. 147. 149—152. 177. 178. 180—182. 218. 227. 239. 282. 283. 285. 328.
Cyanecula suecica (L.). 74. 134. 136. 178. 219. 331. 346.
Cygnus Bewickii Yarr. 74.
— *cygnus* (L.). 74. 178. 217. 228.
— *olor* Gm. 228.

Dafila acuta (L.). 74. 135. 217. 228.
Dendrocopos major (L.). 218. 227. 286. 347.
— *medius* (L.). 218. 227.
— *minor* (L.). 218. 227.
Dryocopus martius (L.). 227. 347.

Emberiza aureola Pall. 178.
— *calandra* L. 74. 134. 135. 218. 227. 247. 346. 347.
— *cia* L. 74. 136. 327.
— *citrinella* L. 218. 227. 347.
— *schoenicius* L. 74. 134. 135. 218. 238. 279. 282. 283. 347.
Erismatura leucocephala (Scop.). 135.
Erithacus rubecula (L.). 75. 134. 136. 140. 149. 178. 219. 328.

Falco lanarius L. Pall. 135. 213. 218. 226. 347. 348.
— *merillus* (Gerini). 75. 218. 239.
— *peregrinus* Tunst. 218. 226.
— *subbuteo* L. 75. 137. 218. 226.
Fratereula caetica (L.). 231.
Fringilla coelebs L. 75. 134. 135. 178. 218. 286. 310. 347.
— *montifringilla* L. 75. 218. 227. 347.
— *nisalis* L. 227. 228.
Fulica atra L. 75. 134. 135. 209. 211. 212. 218. 228. 238. 279. 284. 328.
Fuligula clangula (L.). 76. 217.
— *ferina* (L.). 76. 135. 140. 217. 228. 238. 299.
— *fuligula* (L.). 76. 136. 217. 327.
— *hyemalis* (L.) 217.
— *marila* (L.) 76. 136.

Fuligula nyroca (Güld.) 76. 135. 217. 228. 238. 243. 282.
— *rufina* (Pall.) 217.
Gallinago gallinago (L.). 76. 134. 135. 140. 217. 238. 242. 328.
— *gallinula* (L.). 77. 134. 135. 217. 238. 328.
— *major* Gm. 77. 136. 217. 228. 328.
Gallinula chloropus (L.). 77. 134. 136. 218. 228. 239. 328.
Garrulus glandarius (L.). 218. 227.
Gavia arcticus (L.) 217. 347.
— *glacialis* (L.) 228. 230. 231.
— *septentrionalis* (L.) 217. 228.
Glareola pratincola (L.) 77. 138. 217. 228. 279.
Glaucidium noctuum (Retz.) 218. 227. 347.
— *passerinum* (L.) 311.
Grus grus (L.). 4. 12. 77. 136. 149. 177. 178. 180—182. 218. 233. 238. 242. 243. 264. 328.
Gypaëtus barbatus L. 268. 326. 345.
Gyps fulvus (Gm.) 226. 268. 272. 326.

Haliaëtus albicilla (L.). 209. 213. 218. 239. 241. 286. 287. 288. 289.
Himantopus himantopus (L.). 79. 137. 217. 227. 238. 331.
Hirundo rustica L. III. 4. 5. 6. 7. 79. 137. 140. 143. 145. 147. 149. 150. 151. 152. 154. 156. 157. 158. 159. 161. 162. 164—172. 174—177. 178. 180—182. 218. 220. 278. 299. 328.
Hydrochelidon hybrida (Pall.). 87. 138. 217. 241. 279. 281.
— *leucoptera* (Meissn. et Schinz). 87. 138. 217. 228. 241. 346. 348.
— *nigra* (L.). 87. 138. 217. 228. 238. 241. 279. 280. 281. 299. 328. 348.
Hypolais hypolais (L.) 87. 138. 219.

Jynx torquilla L. 87. 137. 149. 178. 218. 227. 299. 347.

Lanius collurio L. 88. 138. 140. 149. 218. 227. 247. 286. 299. 328. 348.
— *excubitor* L. 218. 227.
— *minor* Gm. 88. 138. 219. 225. 227. 247. 313. 328. 348.
— *senator* L. 138.
Larus argentatus Brünn. 136.
— *cachinnans* Pall. 217.
— *canus* L. 88. 134. 135. 217. 228. 341.
— *fuscus* L. 341.
— *marinus* L. 317. 346.
— *minutus* Pall. 88. 137.
— *ridibundus* L. 89. 134. 135. 178. 212. 217. 228. 242. 275. 276. 279. 280. 281. 298. 299. 316. 341.

Limosa limosa (L.). 89. 136. 228. 299. 300. 348.
Locustella fluviatilis (Wolf.). 89. 138.
— *luscinioides* (Sav.). 89. 137. 219. 238.
— *naevia* (Bodd.). 89. 138. 219.
Loxia curvirostra (L.). 218. 227. 347.
Luscinia luscinia (L.) 4. 10. 89. 137. 140. 149. 219. 227. 328.
— *philomela* (Bechst.). 92. 138. 177. 178. 180—182. 227.

Mergulus alle (L.) 231.
Mergulus albellus L. 92. 228.
— *merganser* L. 93. 141. 217. 228.
— *serrator* L. 93. 217. 228. 328.
Merops apiaster L. 93. 138. 219. 227. 328.
Micropus apus (L.). 93. 138. 178. 218. 227. 331.
Milvus migrans (Bodd.). 93. 136. 218. 226. 239. 286.
— *milvus* (L.). 93. 134. 135. 213. 218. 226.
Monticola saxatilis (L.) 93. 138. 203. 219. 227. 331.

Motacilla alba L. 4. 15. 16. 93. 134. 135. 141. 143. 145. 147. 149. 150. 151. 152. 178. 219. 227. 328. 347.
— *boarula* Penn. 4. 17. 99. 134. 136. 149. 314. 328. 331.
— *flava* L. 102. 134. 136. 219. 227. 331.
— — *cinereicapilla* Savi 102.
— *melanocephala* Licht. 102. 346.
— — *xanthophrys* (Sharpe). 102. 347.
Muscicapa atricapilla L. 103. 138. 178. 218. 327.
— *collaris* Bechst. 103. 137. 227.
— *grisola* L. 103. 138. 218. 227.
— *parva* Bechst. 103. 138.

Neophron percnopterus (L.). 226. 228. 229. 230. 336.
Nisaëtus fasciatus (Vieill.) 271.
Nucifraga caryocatactes (L.). 218. 227. 347.
Numenius arcuatus (L.). 103. 135. 217. 228. 238. 242. 243. 328.
— *phaeopus* (L.). 104. 136.
— *tenuirostris* Vieill. 136.
Nyctea ulula (L.). 227. 228.
Nycticorax nycticorax (L.). 104. 137. 210. 218. 227. 234. 235. 236. 241. 243. 249. 250. 251. 253. 275. 279. 288. 289. 290. 291. 299. 300. 328.

Oedienemus oedienemus (L.). 104. 137. 228.
Oidemia fusca L. 217.
Oriolus oriolus (L.). 4. 12. 13. 104. 138. 141. 143. 145. 149. 150. 151.

- 152, 178, 218, 227, 285, 286, 299, 328.
- Ortygometra parva* (Scop.). 107, 136, 218, 238.
- *porzana* (L.). 107, 137, 219, 228, 238.
- *pusilla* (Pall.). 107, 137, 218
- Otis tarda* L. 218, 227.
- Otocorys alpestris* (L.) 227.
- Pandion haliaetus* (L.) 137, 213, 218, 226.
- Panurus biarmicus* (L.) 219, 238, 282, 331.
- Parus ater* L. 219.
- *coeruleus* L. 219, 227, 347.
- *major* L. 219, 303.
- *palustris* L. 219.
- Passer domesticus* (L.) 218, 220, 278, 307, 308, 309, 313.
- *montanus* (L.) 218, 278, 282, 283, 303, 307, 331.
- Pastor roseus* (L.) 107, 218, 227, 320—323, 331.
- Pavoncella pugnax* (L.) 107, 135, 217, 228, 238, 242, 276, 328, 348.
- Pelecanus crispus* Bruch. 228, 287.
- *onocrotalus* L. 228, 287.
- Perdix perdix* (L.) 218, 262, 306, 315.
- Pernis apivorus* (L.) 138, 218.
- Phalacrocorax capto* (L.) 107, 136, 209, 213, 217, 228, 253, 256, 288.
- *pygmaeus* (Pall.) 137, 217, 228, 236, 241, 243, 249, 250, 251, 252, 253, 255, 299.
- Phasianus colchicus* L. 218, 219.
- Phylloscopus acredula* (L.) 4, 10, 108, 136, 149, 178, 328.
- *sibilator* (Bechst.). 110, 137, 219.
- *trochilus* (L.) 110, 137, 178, 219.
- Pica pica* (L.) 218, 227, 312, 313, 347, 348.
- Picus canus* Gm. 227.
- *viridis* L. 218, 227.
- Pinicola erythrinus* (Pall.) 178.
- Pisorhina scops* (L.) 138, 218.
- Platalea leucorodia* L. 110, 137, 210, 218, 227, 235, 241, 247, 248, 249, 250, 251, 253, 254, 257, 279, 290, 299, 328.
- Plegadis falcinellus* (L.) 110, 137, 209, 210, 218, 227, 234, 235, 236, 240, 243, 244, 249, 250, 251, 253, 257, 275, 279, 288, 299, 328.
- Pratincola rubetra* (L.) 110, 137, 219.
- *rubicola* (L.) 110, 134, 135, 149, 219.
- Pyrrhula pyrrhula* (L.) 110, 218, 227, 347.
- — *major* (Brehm). 111.
- Rallus aquaticus* L. 111, 134, 136, 218, 225, 228, 239.
- Recurvirostra avocetta* L. 111, 137.
- Regulus regulus* (L.) 111, 219, 227
- Remiza pendulina* (L.) 111, 219, 285.
- Rissa tridactyla* (L.) 136.
- Ruticilla phoenicea* (L.) 111, 137, 141, 149, 178, 204, 219, 227, 299, 328, 331.
- *tithys* (L.) 111, 136, 149, 219, 331.
- Saxicola oenanthe* (L.) 111, 137, 149, 219, 246, 348.
- Scolopax rusticola* L. 4, 21, 22, 112, 134, 136, 141, 143, 145, 147, 149, 150, 151, 152, 178, 218, 228, 328, 347.
- Serinus serinus* (L.) 117, 137, 219, 227, 299.
- Sitta europaea* L. 219, 227, 347.
- Somateria spectabilis* (L.) 231.
- Spatula clypeata* (L.) 117, 136, 217, 228, 328.
- Sterna hirundo* L. 117, 137, 217, 228, 275, 279, 280, 328, 341.
- *minuta* L. 138, 217.
- *nilotica* Hasselqu. 117.
- Strix flammea* L. 218, 227, 308, 346, 348.
- Sturnus vulgaris* L. 4, 18, 118, 134, 135, 141, 143, 145, 149, 177, 178, 180—182, 218, 220, 227, 239, 286, 328, 329, 347.
- Sylvia atricapilla* (L.) 121, 138, 149, 178, 219, 286, 299, 328, 347.
- *curruca* (L.) 121, 137, 282, 283, 328.
- *nisoria* (Bechst.). 121, 138, 219.
- *simplex* Lath. 121, 138, 219, 286, 347.
- Sylvia sylvia* (L.) 121, 138, 219, 247, 282, 283.
- Syrnium aluco* (L.) 218, 227, 308.
- *uralense* (Pall.) 218, 227, 323—325, 346.
- Syrnhaptes paradoxus* (Pall.) 227, 317—320.
- Tadorna tadorna* (L.) 228.
- Tetrao urogallus* L. 227.
- Totanus fuscus* (L.) 121, 136, 217, 242.
- *glareola* (L.) 122, 137, 217.
- *hypoleucus* (L.) 122, 137, 217, 238.
- *nebularius* Gunn. 136, 217, 228.
- *ochropus* (L.) 122, 134, 136, 217, 239, 242, 283, 331.
- *stagnatilis* Bechst. 122, 137, 217.
- *totanus* (L.) 122, 135, 217, 239, 242, 283.
- Tringa alpina* L. 122, 136, 217, 228, 242, 243.
- *minuta* Leisl. 137, 228.
- *subarcuata* (Güld.). 137, 217, 228, 348.
- Troglodytes troglodytes* (L.) 183, 219, 227, 347.
- Turdus iliacus* L. 122, 135, 198, 219.
- *merula* L. 122, 134, 135, 178, 187, 219, 227, 309.
- *musicus* L. 4, 20, 123, 135, 149, 178, 200, 219, 227, 299, 309, 328, 331.
- *pilaris* L. 124, 190, 219, 227, 297.
- *torquatus* L. 124, 136, 185, 219, 227, 328.
- *visivorus* L. 196, 219, 227.
- Turtur turtur* (L.) 4, 8, 124, 138, 141, 143, 145, 147, 149, 150, 151, 152, 218, 227.
- Upupa epops* L. 4, 13, 14, 127, 137, 141, 143, 145, 147, 149, 150, 151, 152, 218, 227, 299, 328, 348.
- Vanellus vanellus* (L.) 4, 19, 131, 134, 135, 141, 143, 145, 149, 178, 217, 228, 239, 242, 243, 275, 299, 328.
- Vultur monachus* L. 226.